

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/ สเมต

กต. ๓/๑๖๘
รับที่ ๖ ม.ค. ๕๖.
เวลา ๑๑.๐๐ น.

ท. ๘๐๔๕
๖ ม.ค. ๕๖.

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๔๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๕๖

เรื่อง ข้อความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรุวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำ (ACMECS)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ ว(ล) ๑๑๗๖ ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างบันทึกความเข้าใจฯ และคำแปลภาษาไทยอย่างไม่เป็นทางการ

๑๐ มี.ย. ๒๕๕๖
จัดเข้าวาระ.....

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรุวดี-เจ้าพระยา-แม่น้ำ (Ayeyawady-Chao Phraya-Mekong Economic Cooperation Strategy: ACMECS) มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ไทยเริ่มกรอบความร่วมมือ ACMECS เมื่อปี ๒๕๔๖ ในสมัย พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและลุ่มน้ำโขง โดยมีโครงการสำคัญประการหนึ่ง คือ โครงการเกษตรแบบมีสัญญา (contract farming) ซึ่งที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๔๖ ที่เมืองพุกามได้รับรองไว้ในปฏิญญาพุกาม และที่ประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๒ ที่กรุงเทพฯ เมื่อปี ๒๕๔๘ เห็นชอบให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและให้จัดทำบันทึกความเข้าใจเรื่องการทำเกษตรแบบมีสัญญาระหว่างไทยกับประเทศไทยเพื่อบ้าน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติชอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศประสานงานกับประเทศไทยเพื่อบ้านเพื่อเร่งรัดจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ ซึ่งต่อมาไทยได้เริ่มกระบวนการเจรจา กับ สปป. ลาว และกัมพูชา โดยการเจรจา กับสองประเทศดังกล่าวใช้เวลาหลายปี และในส่วนของกัมพูชา มีการหยุดชะงักลงระหว่างปี ๒๕๕๒-๒๕๕๔ เนื่องจากสถานการณ์ความสัมพันธ์ไทย-กัมพูชาผันแปรโดยบางช่วงเวลา มีความตึงเครียด

๑.๓ ในระหว่างการประชุมผู้นำ ACMECS ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๖

/ ณ เวียงจันทน์...

ณ เวียงจันทน์ รัฐบาลไทยกับรัฐบาล สปป. ลาว สามารถบรรลุข้อตกลงและลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิริวดี-เจ้าพระยา-แม่โขงได้ และในที่ประชุม กัมพูชาแสดงความประสงค์ให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ เช่นเดียวกัน

๑.๔ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๖ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบผลการประชุมผู้นำยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิริวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) ครั้งที่ ๕ และมอบหมายหน่วยงานต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อติดตามผลการเข้าร่วมประชุมของนายกรัฐมนตรี ตามหนังสือที่อ้างถึง ทั้งนี้ ขอเรียนว่า หนึ่งในผลการประชุมซึ่งเป็นประเด็นที่ผู้นำให้ความสำคัญ คือ โครงการเกษตรแบบมีสัญญา ซึ่งกัมพูชาประสงค์จะให้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญาภายใต้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิริวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

๑.๕ ล่าสุด เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคมที่ผ่านมา กระทรวงการต่างประเทศได้รับแจ้งว่า ฝ่ายกัมพูชาประสงค์จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ กับไทยในโอกาสที่กัมพูชาจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการพัฒนาพื้นที่ชายแดนและการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างไทยกับกัมพูชา ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ณ กรุงพนมเปญ เพื่อเป็นผลที่เป็นรูปธรรมของการประชุมดังกล่าว อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการรองรับการทำเกษตรแบบมีสัญญาระหว่างสองประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนส่งผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายแดนด้วย

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติฯ ว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่จะมีการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการพัฒนาพื้นที่ชายแดนและการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างไทยกับกัมพูชา ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งหากจะมีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ จะทำให้การประชุมดังกล่าวมีผลที่เป็นรูปธรรมและมีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจบริเวณชายแดน อีกทั้งสอดคล้องกับเจตนาرمณ์ของผู้นำ ACMECS ในการประชุมครั้งล่าสุดที่เวียงจันทน์เมื่อเดือนมีนาคมที่ผ่านมาอีกด้วย

ดังนั้น กระทรวงการต่างประเทศจึงขอเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการตามดังนี้
ในวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๖

๔. สาระสำคัญ/ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ วัตถุประสงค์ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวก

ความสะดวกให้ผู้ประกอบการของไทยในการนำเข้าสินค้าเกษตรเป้าหมายซึ่งประเทศไทยผลิตไม่เพียงพอและมีนโยบายส่งเสริมให้ไปปลูกในประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้ไทยมีความมั่นคงในเรื่องผลิตผลทางการเกษตรซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบ เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ โดยการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจะเป็นไปตามความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA) ซึ่งไทยมีพันธกรณีไว้แล้วภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) โดยทั้งสองประเทศยังสามารถสิทธิในการใช้มาตรการภายใน

๔.๒ เนื้อหา ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ประกอบด้วย ๖ ส่วน ได้แก่ (๑) การตลาด หรือประเด็นเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกสินค้าเกษตรที่ทั้งสองประเทศกำหนด (๒) กลไก การประสานงาน (๓) การอำนวยความสะดวกความสะดวก (๔) ความร่วมมือทางวิชาการ (๕) การระงับข้อพิพาท อย่างฉันมิตร (๖) การมีผลบังคับใช้และยกเลิกบันทึกความเข้าใจฯ

๔.๓ การดำเนินการ ใน การดำเนินการแต่ละปี คณะกรรมการจัดทำ

แผนการลงทุนเกษตรแบบมีสัญญา กับประเทศไทยเพื่อนบ้าน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง และกรรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เป็นฝ่ายเลขานุการ จะจัดทำแผนการลงทุน ซึ่งจะกำหนดชนิดพิชเป้าหมาย พื้นที่ และผู้ประกอบการ นอกจานี้ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ได้กำหนดให้ทั้งสองฝ่ายตั้งคณะกรรมการร่วมทวิภาคี (Joint Bilateral Working Committee) เพื่อเป็นกลไกประสานงานและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น โดยกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานประสานงานของไทยในคณะกรรมการดังกล่าว

๔.๔ สิทธิประโยชน์ของผู้ประกอบการ ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะอำนวยความสะดวกความสะดวก แก่ภาคเอกชนที่ร่วมโครงการ เช่น การให้ข้อมูล การจัดทำที่ดิน รวมทั้งการอำนวยความสะดวกความสะดวกในการนำผลผลิตจากกัมพูชาเข้าประเทศไทย และประเด็นสำคัญ คือ กัมพูชาจะยกเว้นอากร ภาษี และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการที่ลงทุนภายใต้โครงการนี้ในการนำเข้าวัสดุอุปกรณ์ เช่น เครื่องจักร ปุ๋ย และเมล็ดพันธุ์พืช

๔.๕ การระงับข้อพิพาท ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ไม่มีข้อบทหาระงับข้อพิพาท ด้วยการบังคับทางกฎหมายแต่กำหนดให้ใช้วิธีการปรึกษาหารือในคณะกรรมการร่วมทวิภาคี

**๔.๖ ร่างบันทึกความเข้าใจฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๙๐ ของ
รัฐธรรมนูญ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐกิจก่อนลงนาม อย่างไรก็ตาม
ร่างบันทึกความเข้าใจฯ ไม่เป็นหนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตประเทศไทยหรือ
มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคมของประเทศไทยอย่างกว้างขวาง หรือมีผลกระทบ
ด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งจะต้องได้รับ
ความเห็นชอบของรัฐสภาตามมาตรา ๑๙๐ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ก่อนดำเนินการให้มี**

ผลผูกพัน เนื่องจากมีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองประเทศด้านการเกษตรแบบมีสัญญา โดยกำหนดให้ไทยต้องอนุญาตให้นำเข้าผลผลิตทางการเกษตรโดยยกเว้นภาษีศุลกากรตามความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน (ATIGA) ซึ่งไทยเป็นภาคีและรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบความตกลงดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒

๔. ประเด็นที่เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ให้ความเห็นชอบค่าร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาล

แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำการเกษตรแบบมีสัญญากายได้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรรัตติ-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS)

๔.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ข้างต้น

๔.๓ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวที่ไม่ใช่สาระสำคัญ หรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ธัช บุญทรงไพศาล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

เรียน รอง นรน. (นายพงศ์เทพ เพพกาญจนานา)

อนุมัติ

ร้อยตรีตรวจเอกสาร

(เฉลิม อุย়েบำรุง)

รองนายกรัฐมนตรี

๗ มิ.ย. ๒๕๕๖

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๖๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๕๕ (ปวรี)

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐

รอง นรน. (๘) รับที่ ๑๙๒๖

วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๐.๒๐ น.

กต. ขอให้นำเรื่อง ขอความเห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชา ว่าด้วยความร่วมมือในการส่งเสริมการทำเกษตรแบบมีสัญญากายได้ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรรัตติ-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) เสนอ ครม. พิจารณาในวันที่ ๑๐ มิ.ย. ๕๖ เมื่อจากฝ่ายกัมพูชาประสงค์จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ กับไทยในโอกาสที่กัมพูชาจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการร่วมด้านการพัฒนาพื้นที่ชายแดนและการเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคมระหว่างไทยกับกัมพูชา ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ มิ.ย. ๕๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้นำเรื่องนี้เสนอ ครม. พิจารณาตามที่ กต. เสนอ โดยยกเว้นการปฏิบัติตามต ครม. เมื่อวันที่ ๔ กย. ๕๕ ที่ให้อภิบัติตามต ครม. เมื่อวันที่ ๑๘ ต.ค. ๕๕ เกี่ยวกับเรื่องที่อาจเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติตามมาตรฐาน ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่ให้หน่วยงานเข้าของเรื่องเสนอเรื่องถึง สคก. ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๗ วัน ทั้งนี้ ได้ขอให้ กค. กษ. ทส. พน. อก. และ สคช. เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ครม. รวมทั้งได้ขอให้ สคก. พิจารณาประเด็นเกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๐ หรือไม่ เพาะเหตุใด ด้วยแล้ว

(นายชัยพัน กิตติอ่อนพัน)
เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

ที่ กท. ๐๒๐๖/๑๖๖๕/พ ๑๙.๗.๕๖